

(1)

OPPGAVE 1:

En del får algebraisk ligning:

$$r^2 + r = 0,$$

og dermed røtter $r = 0$, $r = -1$.

Mange er nok så bekymret når det gjelder ^{å løse} den riktige ligning:

$$r^2 + 1 = 0.$$

Kanskje dette skyldes "respekten" for komplekse tall som er indoktrinert i skolematematikken? For å unngå feil her som f.eks. $r = \pm 2i$ bør man jo "sette prøve":

$$r^2 + 1 = (\pm 2i)^2 + 1 = -4 + 1 = -3 \neq 0$$

OM Å "SETTE PRØVE":

Generelt virker det som om man er svært bundet av formelen:

$$r = \frac{1}{2a} [-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}]$$

- og ikke husker at røttene innsett i ligningen $ar^2 + br + c = 0$ skal gi 0, d.v.s. hvis røttene er $r = r_1$ og $r = r_2$ så skal: $ar_1^2 + br_1 + c = 0$ og $ar_2^2 + br_2 + c = 0$

Når det gjelder den første feilen nevnt ovenfor, kan man også oppdage feilen ved å sette inn

$$y_1 = e^{0x} = 1 \quad \text{og} \quad y_2 = e^{-x}$$

i differensialligningen $y'' + y = 0$

Her får vi: $y_1'' = 0$ og $y_1'' + y_1 = 0 + 1 \neq 0$
 og $y_2' = -e^{-x}$, $y_2'' = e^{-x}$ og $y_2'' + y_2 = e^{-x} + e^{-x} = 2e^{-x} \neq 0$. Så både $y = y_1$ og $y = y_2$ er feie!

(2)

MORALEN HER ER:

Sett prøve der du kan - og unngå
unødvendige regnefeil!

OPPGAVE 2:

(a) Vanlig feil er at man skriver:

$$\int_2^T \frac{dx}{x \ln x} = \int_2^T \frac{du}{u}$$

Skifter man variabel må også grensene
i integralit justeres. (Dette regnes ikke
som noen alvorlig feil.)

(b) Noen skriver:

$$\int_2^T \frac{dx}{x \ln x} = \sum_{n=2}^T \frac{1}{n \ln n}$$

Selv om ideen nok er riktig, blir jo
dette misbruk av likhetstegnet.

OPPGAVE 3:

(a) Noen skriver:

$$\begin{aligned} P_6(x) &= f(x) + \frac{f'(x)}{1!}(x-c) + \dots + \frac{f^{(6)}(x)}{6!}(x-c)^6 \\ &= \cos x + (-\sin x)(x-\pi) + \dots - \frac{(\cos x)}{6!}(x-\pi)^6 \end{aligned}$$

Dette er jo nok så uheldig!! $P_6(x)$

skal jo bli et polynom av 6. grad
i $(x-\pi)$, og det ovenstående inneholder
bl.a. $\cos x$ og $\sin x$. Menner man at

x skal bytte π i koeffisientene
og x (variabel) i faktorene $(x-\pi)^n$?

I så fall står x for to
forskjellige ting i samme uttrykk!!

③

OPPGAVE 4:

Her ser det ut til at hovedproblemet for mange er å få med at når $P_1 = (x_1, y_1)$ ligger på parabolen $y = x^2$, så blir koordinatene: (x_1, x_1^2) . Analogt blir koordinatene $P_2 = (x_2, y_2) = (x_2, x_2^2)$.

Det synes også som om følgende enkle faktum er oversett i skolematematikken: Når $P_0 = (x_0, y_0)$ er midtpunktet på linjestykket mellom $P_1 = (x_1, y_1)$ og $P_2 = (x_2, y_2)$, så er $x_0 = \frac{1}{2}(x_1 + x_2)$, $y_0 = \frac{1}{2}(y_1 + y_2)$ (Se ellers løsningen!)

En del uttrykker seg dårlig språklig, eksemplvis har vi: "Hvis de to linjene på figuren skal være parallelle, så må..." - og så regner videre fra dette utgangspunkt. Noen regner i prinsippet videre med ekvivalenser $\Leftrightarrow$, men dette fungerer ikke av teksten. En del kommer da egentlig fram, mens noen etter noen linjer går i ring språklig og logisk - og har følgelig ikke berist noe som helst.

Oppgave 5:

- (a) Her kommer mange på definisjonen av absolutt konvergens av en rekke. Det korrekte er at man krever at $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ konverger, men ikke i tillegg at $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konverger. Dette er jo presisert i læreboken og på forelesning. Det er jo bevist for:
- $$\sum_{n=1}^{\infty} |a_n| \text{ konverger} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ konverger,}$$
- vi skal fram til i denne oppgaves punkt (c). (Det ville jo være morsomt meningsløst å be om et bevis for dette dersom det allerede inngikk som en del av definisjonen i (a)!) Se Theorem 13, s. 496, Adams. Dette teorem ble også bevist på forelesning.
- (b) Noen tror at det er nok å observere at $a_n \leq |a_n|$ og anta at $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ konverger for å kunne slutte at $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konverger. v.h.a. sammenliknings testen: Theorem 9, s. 489, Adams. Dette er en alvorlig misforståelse. Vi må ha: $0 \leq a_n \leq K b_n$ og konvergens av $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ for å slutte konvergens av $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$. Hvis man dropper $0 \leq a_n$, ville man f.eks. ha: $-1 \leq \frac{1}{n^2}$ og $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$ konverger. Men ingen vil vel mene at rekken $-1 - 1 - 1 \dots$ konverger!!
- Vitsen med dette punktet

(5)

er nettopp å se på rekker med ikke-negative ledd - og så benytte sammenligningskriteriet:

$0 \leq |a_m| - a_m \leq 2|a_m|$ for alle m - og $\sum_{m=1}^{\infty} 2|a_m| = 2 \sum_{m=1}^{\infty} |a_m|$ konverger siden rekken $\sum_{m=1}^{\infty} a_m$ er antatt å være absolutt konvergent.

(c) Vi har nå at både $\sum_{m=1}^{\infty} |a_m|$ og $\sum_{m=1}^{\infty} (|a_m| - a_m)$ konverger. Hvis vi så merker oss at:

$\sum_{m=1}^N a_m = \sum_{m=1}^N |a_m| - \sum_{m=1}^N (|a_m| - a_m)$
og $\sum_{m=1}^{\infty} a_m = \sum_{m=1}^{\infty} |a_m| - \sum_{m=1}^{\infty} (|a_m| - a_m)$
og dessuten har etablert at begge $\{$ følgene av $\}$ partialsummer på høyresiden har grenser når $N \rightarrow \infty$, så

følger det $\lim_{N \rightarrow \infty} \sum_{m=1}^N a_m = \lim_{N \rightarrow \infty} \sum_{m=1}^N |a_m| - \lim_{N \rightarrow \infty} \sum_{m=1}^N (|a_m| - a_m)$

og på eksisterer. Altså konverger $\sum_{m=1}^{\infty} a_m$.

ANDRE FEIL SOM GÅR IGIEN:

- Svært mange synes å tro at dersom en rekke ikke bare har positive ledd, så må den være alternerende.

Hva med en rekke som f.eks.:

$$1 - \frac{1}{2} - \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \frac{1}{5} - \frac{1}{6} + \frac{1}{7} + \frac{1}{8} + \dots ?$$

Å trekke inn Leibniz-kriteriet, Theorem 14, s. 497, i definisjonen av abs. konv. og/eller

(6)

belingst konvergens blir bare tøv. Likeledes blir det tøv å prøve å gi disse definisjon bare ved å nevne eksempler.

- En del regner litt fram og tilbake og komme til at $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = 0$ - og slutter deretter at rekken $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ konverger!!! (Huff!) Hva med den divergente rekken $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$??

- Implikasjonspiler $\Rightarrow$ brukes av en del som likhetstegn: $\sum_{n=1}^{\infty} a_n \Rightarrow s$ o.l. Implikasjonstegnet står mellom to utsagn, som f.eks.:

"n er delbart med 4 $\Rightarrow$ n er delbart med 2."

Analogt brukes ekvivalensstegnet $\Leftrightarrow$ mellom to ekvivalente utsagn:

$$x^2 - 4 = 0 \Leftrightarrow x = 2 \text{ eller } x = -2.$$

- Noen snakker om $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n$ men menner antagelig $\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n a_i$.

- Noen snakker om konvergens-intervall og konvergens/divergens i endepunktene. Men dette har bare relevans for potensrekker

$\sum_{n=0}^{\infty} a_n (x-c)^n$ o.l. Og i denne oppgaven er det jo ikke snakk om dette!